

Vastaus kirkkovaltuuston jäsen Johanna Harjunpään valtuustoaloitteeseen koskien ympäristövaikutusten arvioinnista kiinteistöjä ja maankäyttöä koskevissa päätöksissä

Yhteinen kirkkoneuvosto 15.06.2023 § 195
361/00.00.04/2023

Esittelijä Yhteisen seurakuntatyön johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

1. merkitä vastauksen aloitteeseen tiedoksi
2. katsoa aloitteen tulleen käsitellyksi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Valtuutettu Johanna Harjunpää on yhdessä yhdeksän muun allekirjoittajan kanssa jättänyt yhteisen kirkkoneuvoston 13.4.2023 kokouksessa valtuustoaloitteen koskien ympäristövaikutusten arvioinnista kiinteistöjä ja maankäyttöä koskevissa päätöksissä. Aloitteessa todetaan, että Lain ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) kuvaama YVA-prosessi on raskas, mutta kevyempää menettelyä voitaisiin soveltaa kiinteistöihin ja maankäyttöön liittyvissä yhtymän hankkeissa. Aloitteen tavoitteena on selvittää mahdollisuutta kevyeen prosessiin ympäristövaikutusten arvioinnista, jotta ympäristö- ja ilmastoasiat tulisivat kiinteäksi osaksi yhtymän päätöksentekoa, ja että päätöksenteon tukena olisi riittävä tieto.

Aloitteen tekijät pyytävät, että selvitetään mahdollisuutta ja edellytyksiä tehdä kevyt ja tarkoituksenmukainen ympäristövaikutusten arviointi suurimmissa yhtymän kiinteistöihin ja maankäyttöön liittyvissä päätöksissä ja osana selvitystä huomioidaan ja mahdollistetaan valtuuston jäsenille riittävä tuki ja tieto kiinteistöjä ja maankäyttöä koskevien päätöksiä ympäristövaikutuksista sekä luodaan prosessi sille, että viranhaltija voi niissä päätösesityksissä, joissa se on tarkoituksenmukaista, käyttää ympäristövaikutusten arviointia maankäyttöön ja kiinteistöihin liittyvissä päätöksissä työkaluna ilmasto- ja ympäristövaikutusten ympäristöhaittojen minimoimiseen.

Aloitteessa viitataan Kirkkohallituksen vuonna 2019 hyväksymään Kirkon energia- ja ilmastostrategiaan Hiilineutraali kirkko 2030 sekä vuonna 2020 julkaistuun Kirkon ympäristödiplomien käsikirjaan ja Kirkon ilmastoohjelmaan hyvinä työkaluina seurakuntien ympäristötyölle. Osana Hiilineutraali kirkko 2030 -hanketta Kirkkohallitus tulee edistämään ympäristövaikutusten arviointia ja tukemaan seurakuntia ympäristövaikutusten arvioinnissa ja integroimisessa seurakuntien maankäyttöä ja kiinteistöjä koskevaan päätöksentekoon. Aloitteen tekijöiden mukaan tarvitaan kuitenkin konkreettisia työkaluja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi ja strategian eläväksi tekemiseksi. Aloitteen tekijät toteavat, että ottamalla ympäristövaikutusten arvioinnin kiinteäksi osaksi päätöksentekoprosessia, yhtymä toimii edelläkävijänä ja suunnan näyttäjänä muille seurakuntayhtymille, seurakunnille ja muille yhteisöille.

Helsingin seurakuntayhtymä on ollut Suomen ev.lut. kirkossa edelläkävijän asemassa ympäristöasioissa jo vuosikymmenten ajan. Helsingin seurakuntayhtymän edustajat ovat olleet mukana Kirkon ympäristöasioiden seurantaryhmässä koko ryhmän olemassaolon ajan. Seurakuntayhtymän edustajia on ollut mukana Kirkon ympäristödiplomijärjestelmän kehittämisessä ja uusimman Kirkon ympäristöjärjestelmän käsikirjan kirjoittamisessa sekä Hiilineutraali kirkko 2030 -strategian laatimisessa. Helsingin seurakuntayhtymällä on ollut Kirkon ympäristödiplomi vuodesta 2005 alkaen. Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöissä on huomioitu Hiilineutraali kirkko 2030 -strategian tavoitteet jo mm. lisäämällä

maalämmön ja aurinkopaneelien käyttöä ja sähköauton latauspisteitä. Helsingin seurakuntayhtymä ostaa uusiutuvaa sähköä ja raportoi vuosittain energiankulutuksesta osana Energiatehokkuussopimusta. Kiinteistöjen energiankulutusta on analysoitu ja pienennetty vuodesta 2022 alkaen.

Kiinteistöosastolla pidetään aloitetta tärkeänä ja se tukee Helsingin seurakuntien strategiaa, jonka mukaan Kirkko puolustaa tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja luontoa. Helsingin seurakuntayhtymän ympäristöohjelman vuosille 2024-2028 mukaan kiinteistö- ja rakennusalan ympäristöohjeistusten kenttää kartoitetaan ja luodaan sisäiset ohjeistukset ympäristönäkökulmien huomioimiseen eri kokoisissa hankkeissa ja kilpailutuksissa. Suurissa kilpailutuksissa ja hankkeissa ympäristöasiat ovat omana erillisenä tarkastelukohtana. Viranhaltija kirjaa niissä päätösesityksissä, joissa se on tarkoituksenmukaista, esittelytekstiin omana kohtanaan viranhaltijan tekemän kevyen ympäristövaikutusten tarkastelun, jonka avulla mahdollistetaan valtuuston jäsenille laajempaa tietoa päätösesityksen ympäristövaikutuksista. Helsingin seurakuntayhtymä päivittää omaa ohjeistustaan, kun Kirkkohallituksen laatima ohjeistus ympäristövaikutusten arvioinnista valmistuu.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi